

Profielschets burgemeester van de Gemeente Overbetuwe

Deze concept-profielschets is opgesteld door de Vertrouwenscommissie in oprichting d.d. 3 oktober 2012. Dit concept wordt naar de gemeenteraad en de Commissaris van de Koningin gezonden. In de raadsvergadering van 15 oktober zullen zij gezamenlijk over de profielschets spreken.

De burgemeester die wij zoeken

Vernieuwing

Overbetuwe wil zich op veel fronten verder ontwikkelen en zoekt een burgemeester die partijen daarin stimuleert en ondersteunt.

Sinds de fusie tot Overbetuwe heeft de gemeente hard gewerkt en grote vorderingen gemaakt op het punt van samenhang en volwassenheid. Er staat een professionele organisatie, er is een toekomstvisie, we zijn financieel gezond. Maar er liggen nog zoveel uitdagingen dat we geen pas op de plaats kunnen maken. We zoeken daarom een stevige bestuurder die vanuit een gezamenlijke agenda opereert. Een ondernemende burgemeester met strategisch inzicht, die vooruit kijkt, die zorgt dat lijnen worden uitgezet en posities worden ingenomen. Een burgemeester die zelf beweegt en mensen in beweging brengt, uitgezette lijnen bewaakt en de consistentie daartussen. De man of vrouw die wij zoeken¹ doet dat vanuit een natuurlijke autoriteit, transparant en enthousiasmerend.

De ambitie om slagvaardig en effectief te zijn is niet onbegrensd. We moeten niet komen waar we niet willen zijn. Dat vraagt om keuzen en om draagvlak. In het voor burgers en bedrijven herkenbare spanningsveld tussen de faciliterende en de blokkerende overheid gaat het om heldere keuzen, duidelijke grenzen en adequate communicatie. Onze ambitie voor de toekomst ligt bij een zorgvuldige maatvoering tussen Rijn en Waal, tussen grote steden en uitgestrekte groene gebieden, tussen wonen, recreëren en werkgelegenheid. In het bewaken van die balans is de burgemeester het koersvaste boegbeeld van vooruitgang, kwaliteit en dus begrenzing. De burgemeester heeft hierin een visie, een eigen inbreng, zorgt dat goede discussies worden gevoerd en gaat achter de uitkomst daarvan staan.

Bevolking, bedrijven en maatschappelijke organisaties

Van de maatschappelijk betrokken burgemeester wordt verwacht dat hij zich door zijn verbindende persoonlijkheid, zijn open houding en zijn inlevingsvermogen gemakkelijk tussen de mensen en tussen de partijen begeeft en door alle inwoners en bevolkingsgroepen wordt gezien als 'onze burgemeester'. Dat geldt zowel op feestelijke momenten als bij treurige gebeurtenissen.

De burgemeester werkt als natuurlijke portefeuillehouder communicatie actief aan de gewenste beeldvorming van de gemeente. Daarbij ontwikkelt hij beleid en stimuleert hij houding waarbij mensen die aangeven iets te willen, bij de gemeentelijke beleidsvorming betrokken worden.

Maatschappelijke organisaties en bedrijven moeten kunnen rekenen op de warme belangstelling van de burgemeester, ook wanneer de burgemeester niet de portefeuille economische zaken zou hebben. Maatschappelijke organisaties en bedrijven zijn van groot belang voor leefbaarheid en dynamiek binnen de gemeente.

¹ Ondanks dat wij in de profielschets bij burgemeester de mannelijke persoonsvorm hanteren, heeft de raad geen voorkeur voor een mannelijke dan wel een vrouwelijke burgemeester. Kwaliteiten zijn de doorslaggevende criteria.

Regio

Overbetuwe kan alleen succesvol zijn wanneer met anderen wordt samengewerkt, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Veel taken worden samen met andere gemeenten uitgevoerd. Gemeentegrens overschrijdende problemen en kansen worden in regioverband besproken en aangepakt. Stadsregio, Euregio, Hulpverleningsregio Gelderland-Midden, zomaar wat voorbeelden van netwerken die voor Overbetuwe relevant zijn. Het is voor Overbetuwe van belang dat de burgemeester gevoel en affiniteit heeft voor intergemeentelijke en regionale vraagstukken. Hij neemt waar nodig initiatieven en speelt een actieve rol in het ontwikkelen van een bestuurlijke visie op onderwerpen die voor Overbetuwe en de regio van belang zijn. Autoriteit, ervaring, visie en bindend vermogen maken deze rol mogelijk. Hoe meer er buiten de gemeentegrens wordt georganiseerd, des te belangrijker het wordt de raad daarover te informeren en daarbij te betrekken. Het belang van samenwerkingsverbanden moet immers binnen de gemeente kunnen worden beoordeeld en uitgedragen. Wij verwachten van de burgemeester dat hij hier een actieve rol in speelt.

Bestuur van de gemeente

Als voorzitter van de raad is de burgemeester uiteraard een kundig technisch voorzitter, die de politieke aspecten van het raadswerk begrijpt en respecteert en dus ruimte geeft maar niet schroomt om in te grijpen. Maar de raad wil zich verder ontwikkelen in de diverse rollen die de raad heeft en verwacht dat de burgemeester de raad bij zijn ambitie ondersteunt. Onderwerpen zijn de kaderstellende rol, de strategische agenda en debatteren op hoofdlijnen. Sinds de val van het college in 2011 zijn de verhoudingen tussen politieke partijen verscherpt. Van de burgemeester verwachten we niet alleen de vaardigheden om verstoorde verhoudingen te overbruggen, maar ook om de directere stijl te doen benutten voor scherper debatteren, zowel onderling als met het college.

Zowel voor raad als college geldt dat de burgemeester discussies geleidt naar heldere uitkomsten. In de raad destilleert hij uit de debatten op de goede momenten conclusies en besispunten. Hij doet dit ook in het college, waar sprake is van collegialiteit en teamwork. De burgemeester heeft inbreng in de discussies. Vanuit zijn rol bewaakt hij de eenheid van beleid, inspireert tot actie, bewaakt voortgang, investeert in teamvorming en ziet toe op adequate communicatie over het beleid.

We gaan er vanuit dat de burgemeester het zijn van voorzitter van zowel de raad als van het college niet ziet als een spagaat, maar als een kans. Een burgemeester die kan schakelen tussen functies en belangen, kan bijdragen aan goede debatten over beleid in de raad. Zo verwachten wij ook van de burgemeester dat hij investeert in het goed functioneren van de driehoek: de afstemming tussen burgemeester, gemeentesecretaris en raadsgriffier.

Als portefeuillehouder personeel en organisatie is de burgemeester sparringpartner van de gemeentesecretaris. Professionalisering van de werkorganisatie vraagt altijd aandacht, zeker waar steeds nieuwe taken op de gemeente afkomen en taken tussen gemeenten worden opgepakt. We verwachten van de burgemeester dat hij niet alleen de kaders en de doelen stelt, maar ook dat hij zichtbaar en aanspreekbaar is voor medewerkers en uitdraagt dat bescheidenheid een goede deugd is maar dat we ook trots mogen zijn op goede prestaties.

Bovendien

- Ruime ervaring met complexe vraagstukken binnen het openbaar bestuur is een kenmerk van de burgemeester waar wij sterk aan hechten. Zo mogelijk zelfs opgedaan in een omgeving waar sprake is van meerdere kernen en bij voorkeur niet uitsluitend in stedelijk gebied. Maar als wat wordt genoemd een zij-instromer, dus iemand van buiten het openbaar bestuur, de commissie kan overtuigen dat hij beschikt over voor Overbetuwe passende ervaring, dan heeft een dergelijke kandidaat evenveel kans als andere kandidaten.
- Nevenfuncties kunnen een blijk zijn van maatschappelijke betrokkenheid. Wanneer de burgemeester maatschappelijk actief is, nevenfuncties heeft of aangaat, staan wij daar als raad in beginsel positief tegenover. Uiteraard kan geen sprake zijn van nevenfuncties die spanning met gemeentelijke belangen met zich mee kunnen brengen; zowel niet qua omgang als qua aard. Zakelijke of commerciële belangen van de burgemeester mogen nooit de schijn van belangenverstrengeling met zich meebrengen. Integriteit hoort immers tot de kenmerken van het handelen van de burgemeester.
- Overbetuwe beschikt niet over een ambtswoning.
- De gangbare kenmerken waarover een burgemeester dient te beschikken, worden ook hier aanwezig verondersteld. Het gaat om de basiscondities identificatie, bindend vermogen, integriteit, onafhankelijkheid, stressbestendigheid en signaalgevoeligheid.
- Tot de portefeuilles van de burgemeester behoren op dit moment openbare orde en veiligheid; bestuurlijke zaken; economische zaken; personeel & organisatie; communicatie; internationale contacten.
- Een (ontwikkel)assessment kan deel uitmaken van de procedure.
- Nadere informatie, ook over voor de kandidaten relevante data, is bij het kabinet van de Commissaris van de Koningin beschikbaar.

Gemeente Overbetuwe

Overbetuwe is een gemeente die bestaat uit 11 mooie kernen: Andelst, Driel, Elst, Hemmen, Herveld, Heteren, Oosterhout, Randwijk, Slijk-Ewijk, Valburg en Zetten. Het is er prima wonen, werken en recreëren. Het gemeentelijke gebied tussen de Rijn en Waal biedt een rijkdom aan verscheidenheid. Met in het westen een meer landelijk karakter en in het oosten een meer bebouwd gebied. Het is die combinatie die extra aantrekkingskracht geeft aan beide delen.

Overbetuwe is het dynamische en groene hart van de Stadsregio, centraal gelegen tussen Arnhem en Nijmegen. Het is een economisch aantrekkelijk gebied, mede door de goede verbindingen per spoor, met stations in Elst en Zetten-Andelst, en over de snelwegen A15, A50 en A325.

Het is een sociaal aantrekkelijk gebied. Dankzij de aanwezige voorzieningen en door de sfeer van menselijke maat die in iedere kern zichtbaar is. Men ontmoet, herkent en groet elkaar. Het verenigingsleven is actief en het hele jaar door zijn er activiteiten waarvan Overbetuwanen en bezoekers kunnen genieten of die zij waarderen: Polenherdenking, de Vierdaagse, zomerfeest, theater, kunstmarkten, Winterfestijn, carnaval, paardenmarkt, kermissen en ga zo maar door.

Wonen in Overbetuwe

De gemeente telt nu 46.500 inwoners. En dat aantal blijft stijgen; tot naar verwachting ruim 50.000 inwoners in 2020. In de gemeente zijn vele nieuwe woningen gebouwd, vooral aan de noordoostkant van Elst. Deze kern is de grootste groeier en maakt nu bijna de helft van het aantal inwoners van Overbetuwe uit.

De leefbaarheid krijgt in heel Overbetuwe veel aandacht. Bijvoorbeeld door zaken zoals het centrumplan Heteren. Ook, via de door inwoners zelf opgestelde dorpsontwikkelingsplannen van diverse kernen, werken gemeente en bewoners samen aan een steeds beter woon- en leefklimaat.

Het is veilig en plezierig wonen in Overbetuwe. Met relatief weinig criminaliteit, veel sportvoorzieningen, een rijk verenigingsleven en veel ruimte om te recreëren. Zo is het bijvoorbeeld heerlijk vertoeven langs strandpark Slijk-Ewijk, de Rijkerswoerdse plas, de plas van Wijck en in de Heerlijkheid Hemmen.

Daarnaast is het onderwijsaanbod groot, met niet alleen veel basisscholen, maar ook een school voor speciaal onderwijs (V) SO, een ROC en vier middelbare scholen binnen de gemeentegrenzen. Daarnaast zijn hogescholen en twee universiteiten (Wageningen én Nijmegen) op fietsafstand aanwezig en goed bereikbaar per openbaar vervoer.

Werken in Overbetuwe

Overbetuwe heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Er is figuurlijk en letterlijk ruimte voor ondernemen. Zo zijn er vier bedrijventerreinen met een gezamenlijke omvang van 175 ha. En staat een regionaal bedrijventerrein langs de A15 op stapel dat nog eens 85 ha. ruimte aan ondernemers biedt. De bedrijvigheid en kansen zijn niet alleen daar; ook zijn volop vestigingsmogelijkheden voor extra winkels in de veelal levendige winkelstraten van de grotere kernen.

Het bruist van activiteit met zes bedrijvenkringen en elf ondernemers-/winkeliersverenigingen. De lokale ondernemers en hun verenigingen zijn actief, en de gemeente heeft oog voor het bedrijfsleven. Overbetuwe is in 2011 uitgeroepen tot de MKB-vriendelijkste gemeente van Gelderland. Het aantal bedrijven is gegroeid tot meer dan 3500 en daar werken zo'n 18.000 mensen.

Voor al die mensen - of het nu inwoners, bezoekers, werkgevers of werknemers zijn – werken we samen aan duurzaamheid. Overbetuwe is binnen de stadsregio een actieve gemeente op het gebied van duurzame projecten.

Bestuurlijke vraagstukken

De gemeente Overbetuwe is jong; in 2001 ontstaan door samengaan van 3 kleinere gemeenten. Na 11 jaar wordt steeds minder teruggekeken en steeds meer vooruitgekeken naar de toekomst van Overbetuwe als één geheel. De fusie is geslaagd, maar verschillen in identiteit tussen de kernen maakt dat het beleven van Overbetuwe als één gemeente, een blijvend aandachtspunt is. Het vergt visie, lef en tact om verschillen tussen wonen, bedrijvigheid en buitengebied tot een elkaar versterkende kracht te maken. De individuele wensen zijn daarbij immers groter dan de gezamenlijke middelen.

Ruimtelijk is in Overbetuwe enorm veel werk opgepakt. Nieuwbouwprojecten, rondweg Elst, centrumplan Heteren, Park Lingezen, Stationsomgeving Andelst-Zetten, Elst-centraal en grote bedrijventerreinen. Veel is al op de rit gezet, maar de gemeente blijft zich doorontwikkelen. Dat vraagt veel tegelijk: van de juiste fijnafstemming tot aan het ontwikkelen van nieuwe ideeën en visies. Zodat de gemeente nu en in de toekomst aansluit op de nieuwe tijd en op wensen van inwoners en bedrijven.

Bij een aantal onderwerpen is nog een brug te slaan – al was het maar vanwege de afstand die sommige burgers ervaren ten opzichte van de gemeente. Een voorbeeld dat achter ons ligt is de Tbs-kliniek in Zetten. Een ander is het nieuw te bouwen gemeentehuis. Het slaan van zo'n brug is een opgave, zeker nu Elst-Centraal (waar het nieuw te bouwen gemeentehuis een onderdeel van is) ook tot een verscherping in de politiek heeft geleid. Bouwen aan vertrouwen is een continue opgave en inspanning. Ook voor toekomstige onderwerpen.

Het bestuur en de werkorganisatie

In 2011 heeft de inhoud van het bestemmingsplan Elst-Centraal tot een breuk in de toenmalige coalitie geleid. Waar voorheen CDA, VVD, D66 en PvdA het college vormden, zijn dat nu Gemeentebelangen Overbetuwe, VVD, D66 en PvdA die ieder een wethouder leveren. Het dagelijkse bestuur van de gemeente werkt als team met burgemeester en gemeentesecretaris.

De gemeenteraad bestaat uit 29 raadsleden. Die zijn verdeeld over 7 fracties: CDA (7), Gemeentebelangen Overbetuwe (5), VVD (5), D66 (5), PvdA (4), GrL (2) en CU (1). Om meer burgerparticipatie te krijgen en effectiever te vergaderen, is de raad gestart met een nieuw vergadermodel met een vaste politieke avond met verschillende voorronden. Daarnaast is de raad (bijna) papierloos gaan werken.

De werkorganisatie bestaat uit globaal 350 medewerkers (300 fte). Zij zijn zeer betrokken bij Overbetuwe en het werk dat ze voor alle inwoners doen. Momenteel werken Overbetuwse ambtenaren nog vanuit verschillende locaties (in Andelst en diverse in Elst). De organisatie werkt steeds meer samen met andere gemeenten. Vooral binnen het samenwerkingsverband van Arnhem, Renkum, Lingewaard, Rheden en uiteraard Overbetuwe zelf.

Toekomst

De toekomst kan niet los gezien worden van lokale en nationale ontwikkelingen. Door decentralisatie worden steeds meer taken naar de gemeenten toegeschoven. De gemeente moet steeds meer regionaal samenwerken om dit efficiënt en effectief te kunnen vormgeven.

Dankzij de centrale ligging in de stadsregio Arnhem- Nijmegen heeft de gemeente Overbetuwe vele kansen. Om die te verzilveren moet duidelijk zijn waar je samen heen wilt en moet je samen optrekken naar dat breed gedragen doel. Overbetuwe doet en kan dat op basis van de raadsbreed gedragen toekomstvisie, getiteld: "Overbetuwe verbindt"

